

# Työpaja 2B: Mikä ja miten on kyllin hyvin?

## Sisällönkuvailutyöpaja ihmisille ja roboteille

### Lyhyt sisällön kuvaus

Työpaja koostuu kahdesta osiosta:

- **Osa 1: Uusi, laajennettu sisällönkuvailuohje**  
Työpajassa käydään läpi päivitettyä sisällönkuvailuohjetta käytännön esimerkkien kautta. Ennakkotutustumisen ohjeeseen suotavaa: <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=77366071>
- **Osa 2: Sisällönkuvailua käytännössä: ihminen vastaan robotti.**  
Työpajassa kokeillaan, miten paljon eri ihmisten tekemät sisällönkuvailut eroavat toisistaan ja koneellisesti tuotetusta kuvauksesta. Onko ihmiskunnalla vielä toivoa?

### Tavoitteet

Työpajan tavoitteena on tutustua uuteen sisällönkuvailuohjeeseen sekä kokeilla käytännössä, miten eri ihmisten tekemät sisällönkuvailut eroavat toisistaan ja koneellisesti tuotetuista sisällönkuvailusta.

Tuloksena tavoitellaan laajempaa ymmärrystä sisällönkuvailun luonteesta, laadukkaasta sisällönkuvailusta sekä automaattisen sisällönkuvailun mahdollisuuksista. Käytännön harjoituksissa syntyvää materiaalia on tarkoitus myöhemmin hyödyntää automaattisen sisällönkuvailun kehittämisessä.

### Ohjelma

- 13:00 Uuden sisällönkuvailuohjeen esittely (Jaakko Tuohiniemi)
- 14:20 Kahvitauko
- 14:40 Johdatus sisällönkuvailutehtävään (Osma Suominen ja Mikko Lappalainen)
- 14:50 Käytännön sisällönkuvailutehtäviä
- 15:35 Sisällönkuvailutulosten analyysi (Osma Suominen ja Mikko Lappalainen)
- 16:00 Työpaja päättyy

### Työpajan asiantuntijat ja esityksen otsikko

Jaakko Tuohiniemi: **Uusi sisällönkuvailuohje**

Osma Suominen ja Mikko Lappalainen: **Ihmiset vs. robotit: laadukasta sisällönkuvailua etsimässä**

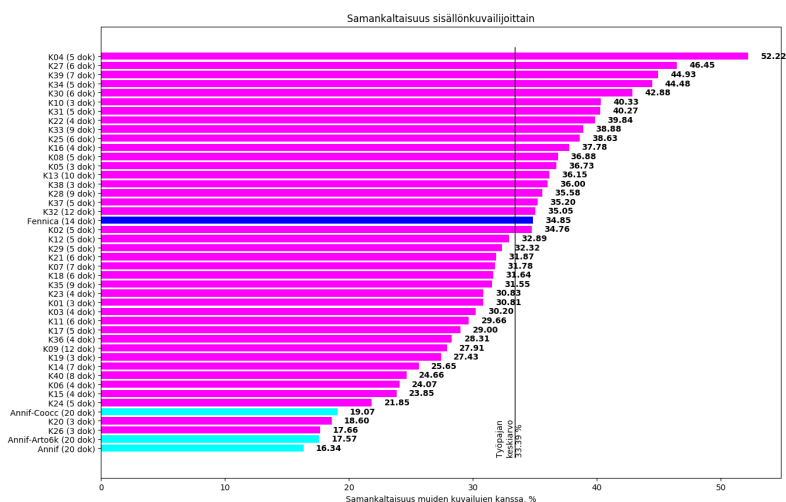
### Osallistujat

Työpajaan osallistui yli 60 sisällönkuvailun ammattilaista tai sisällönkuvailusta kiinnostunutta.

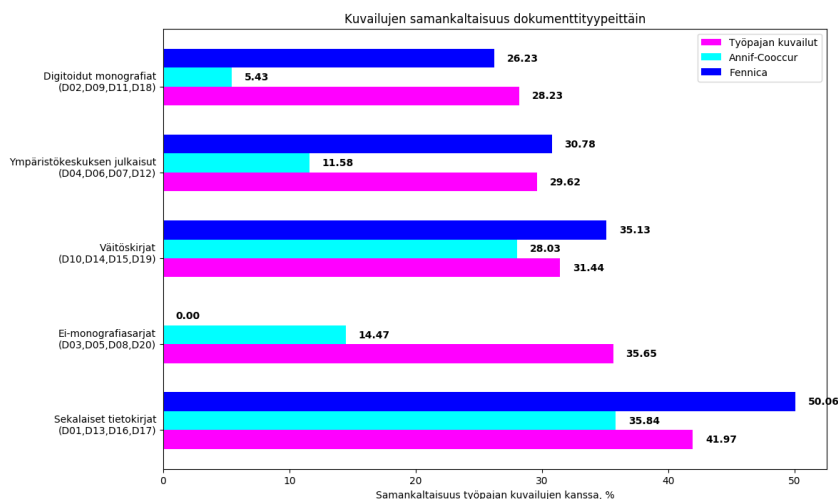
### Keskeiset tulokset

Sisällönkuvailutehtäviä teki 40 henkilöä (muutamassa tapauksessa työparin kera), jotka tuottivat 20 valikoidusta esimerkkidokumentista yhteensä 225 sisällönkuvailua (keskimäärin 5,5 kuvailua per henkilö ja 11 kuvailua per dokumentti).

Sisällönkuvailujen laatua arvioitiin Rollingin samankaltaisuusmittarilla, joka mittaa kahden samalle dokumentille tehdyn sisällönkuvailun samankaltaisuutta. Mittarin arvo on prosenttiluku, joka kertoo samojen aiheiden määrän jaettuna aiheiden määrän keskiarvolla. **Työpajassa tuotettujen sisällönkuvailujen samankaltaisuus oli keskimäärin 33%**. Parhaiten tehtävästä suoriutuneet kuvailijat ylsivät keskimäärin 40-50% samankaltaisuuteen muiden työpajassa tehtyjen kuvailujen kanssa. Fennicasta poimitut kuvailut (14 dokumentille 20:stä) olivat hieman työpajassa tuotettuja parempia, keskimäärin 35% samankaltaisia kuin työpajassa tuotetut.



Koneellisesti tuotetut sisällönkuvailut olivat selvästi heikompiä, algoritmista riippuen ne ylsivät keskimäärin **16-19%** samankaltaisuuteen. Dokumenttityyppikohtaiset erot olivat kuitenkin hyvin suuria: väitöskirjoille ja tietokirjoille koneellisesti tuotetut sisällönkuvailut olivat lähes yhtä hyviä kuin työpajassa tuotetut. Ero oli väitöskirjojen tapauksessa 3 %-yksikköä, tietokirjojen kohdalla 6 %-yksikköä. Ditoitujen monografioiden (vanhoja kirjoja), ei-monografiasarjojen (esim. tilastot) ja Ympäristökeskuksen julkaisujen kohdalla koneellisesti tuotetut sisällönkuvailut olivat laadultaan heikkoja.



Tarkempia tuloksia, mm. dokumenttikohtaisia esimerkkejä, löytyy työpajassa näytetyn [esityksen](#) lopusta.

Huom! Tulokset poikkeavat hieman työpajan lopussa esitetystä analysista, koska joidenkin sisällönkuvailutulokojen tulokinnassa oli tyhjiä riveistä aiheutuneita ongelmia, jotka korjattiin vasta työpajan jälkeen.

## Johtopäätökset

Ihmisten tuottamissa sisällönkuvailuissa on yllättävän suuria eroja. Kahden ihmisen samalle dokumentille antamista aiheista keskimäärin vain noin kolmannes on samoja.

Koneellisesti tuotetut sisällönkuvailut pääsevät väitöskirjojen ja tietokirjojen osalta lähelle ihmisten tasoa, mutta muun tyyppisissä dokumenteissa tulokset ovat ainakin testatuilla algoritmeilla heikkoja.

## Jatkotoimenpiteet

Työpajassa tuotetut sisällönkuvailut ovat arvokasta materiaalia automaattisen sisällönkuvailun jatkokehitystä ajatellen. Niitä vasten voidaan tulevaisuudessa arvioida erilaisia automaattisen sisällönkuvailun menetelmiä.